

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 49

8. prosince 2019

Cena: 8 Kč

Víkend Taizé v duchu smíření

V Mariánských Lázních se uskutečnilo od 15. do 17. listopadu setkání české a německé mládeže ve věku 13-14 let. 24 účastníků bylo z evangelické církve ve Weidenu a z náboženské obce CČSH v Mariánských Lázních. Přichystali jsme pro ně pestrý program, který zahrnoval seznamovací hry, jazykové hry německy i česky, hru po městě, kde smíšené skupinky musely navštívit všechny kostely v Mariánských Lázních, místo, kde stávala synagoga, a plnit další úkoly. Každý večer jsme prožili pobožnost v duchu komunity v Taizé. Mládež jsme právě touto cestou seznamovali s ekumenickou komunitou bratří ve Francii. Naším záměrem je společně do komunity v Taizé v budoucnu vyrazit a strávit tam s dalšími několika tisíci mladými lidmi z celého světa týden. Komunita v Taizé se často zabývá tématem smíření, a proto i naše biblické příběhy, kterým jsme se věnovali, byly o Ezauovi a Jákobovi a o marnotratném synovi. Účastníci měli možnost vcítit se do různých postav a prožít i jejich vnitřní konflikty a uvědomit si, jak důležité smíření pro blaho člověka je. Není dobré zůstávat

s lidmi v konfliktu. Naštěstí my jsme žádné konflikty během víkendu nezažili a víkend probíhal v naprostém klidu a pohodě a v hezkých vztazích.

Celý víkend byl oficiálně zakončen bohoslužbou v evangelickém kostele, kde sloužila paní farářka Stephanie Endruweitová, která přijela s německou skupinou a posloužila kázáním, Zuzana Kalenská, farářka Církve československé husitské, která celý program organizačně zajišťovala a z jejíž farnosti byly mariánskolázeňské děti, a bratr farář evangelické církve Daniel Matouš.

Významný den 17. listopadu jsme tak oslavili v ekumenickém bratrském duchu. Všichni účastníci si ve své řeči přichystali přimluvné modlitby, které při bohoslužbách přečetli.

Po několika dalších hrách a výrobě vzpomínkových záložek se německá skupina s námi rozloučila a odjela. Děkujeme Pánu Bohu za to, že nás vedl, žehnal celému průběhu a udržoval všechny ve zdraví. Děkujeme i všem českým dětem a jejich rodičům za přichystání prostoru konání, za hudební doprovod a veškerou další pomoc.

Projekt je podporován cílem EUS Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2014 – 2020 (INTERREG. V.) a Evropskou unií, fondem pro regionální rozvoj. Na projektu se

oficiálně podílí Evangelická práce s mládeží v děkanátu Weiden a Českobratrská církev evangelická v Aši.

Zuzana Kalenská

Den boje za svobodu a demokracii

Sedmnáctý listopad jsme si ve Zlíně připomněli setkáním v evangelickém kostele. Na programu byla slavnostní bohoslužba, kterou vedl Zdeněk Kovalčík, kázal David Tomčík – vojenský kaplan Armády ČR, zpíval Moravský komorní sbor. Na varhany doprovázel Václav Kovalčík. Po přátelském setkání s občerstvením následoval koncert, uzavřený společným zpěvem české i slovenské státní hymny. Slavnostní odpoledne pořádané zdejší náboženskou obcí se uskutečnilo za podpory Magistrátu Zlín a brněnské diecéze CČSH. Více informací včetně fotografií najdete na webových stránkách www.cesh.cz.

redakce

Osvobození Kyjeva a osud našich hrdinů

Po vítězné bitvě u Kurska sovětská armáda uskutečnila ve dnech 3. – 6. listopadu 1943 mohutnou ofenzivu, při které byl osvobozen 1. ukrajinským frontem Kyjev. Součástí ukrajinského frontu, kterému velel generál Nikolaj Fjodorovič Vatutin (1901 – 1944), byla i 1. československá samostatná brigáda pod velením plukovníka Ludvíka Svobody (1895 – 1979). Brigáda vznikla počátkem roku 1942 v uralském městě Buzuluku z československých vojáků, převáž-

ně české a rusínské národnosti, kterým se podařil útek do Polska a později i do SSSR, kde byli internováni a část z nich byla uvězněna v gulazích. Prvním vojenským úspěchem této jednotky byla legendární bitva u Sokolova, kde Otakar Jaroš (příslušník CČS) byl za hrdinství vyznamenán in memoriam hrdinou Sovětského svazu. Vojáci 1. československé brigády byli v listopadu 1943 nasazeni v hlavním směru útoku na Kyjev a výrazným způsobem

Dokončení na str. 3

Toč se a vrč, můj kolovrátku, adventu je již nakrátku...

Milí přátelé, ano, začala jsem dnes své adventní zamyšlení známými slovy Erbenovy balady. Říkává se: „Několik Vánoc a Velikonoc a život uteče jako voda“... A že léta běží nějak stále rychleji, o tom se svým životem přesvědčí každý z nás. Stalo se krásnou tradicí, že se církve v různých městech a městečkách naší ateistické země účastní skautského rozdávání betlémského světla o Vánocích. Protože schopnost světla je rozptýlit temnosti, je to symbol naděje, podává inspirativní svědectví o vnitřním i vnějším osvětlení, o potřebě probuzení našeho svědomí i vědomí a spojení se světlem, které spočívá uvnitř každého z nás, které se dle tradice ve vánočním čase narodilo coby nemluvnátko v izraelském Betlémě. Je moc hezké, že si stále více lidí toto světélko z náměstí rozehvěle a opatrně v lucerničkách přinesou domů a opatrně je po mnoho dní, někdo i celých dvanáct vánočních dní do tříkrálového 6. ledna.

Vzpomínám si každoročně, jak jsme s tátou chodili zasazeným jesenickým lesem do Dolního Údolí k panu hajnému pro jedličku, pohladili si tam u něj na hájovně všechna zraněná zvířátka, já snila, že si mne pan hajný jednou vezme za ženu a že spolu budeme o les a zvířata pečovat a jezdit na jeho skútru do města na ples... :-) a pak jsme vonící stromček nesli tou kyslíkem přesycenou nádhrou domů a zdobili jej. V krabici s háčky a skleněnými korálkovými ozdobami byla na rok schována vždy špička loňského vánočního stromčku, ani nevím, proč to tatka dělal, možná jako poděkování jedličce, že pro naše vánoční obdarování musela zemřít. Postupem let už pro stromčky v naší rodině nechodíme, raději je na podzim a na jaře sázíme a o Vánocích si pořídíme jen pár jedlových větvíček pro vůni a krásu vánoční. A postavíme opravdový symbol českých Vánoc - betlém, ke kterému dáme lucerničku s betlémským plamínkem. A pouštíme si z gramofonu spoustu koledí, které také při svátečních dnech zpíváme a hrajeme a tančíme při nich. Štědrý den je kouzelný den, vidíte? Já si vytvořila i takovou vlastní tradici, jednou do roka se nastrojím také - do valašského kroje, abych si tu sváteční chvíli ještě umocnila. Kožené boty - krpce - při každém kroku zavržou a vyprávějí svůj taneční příběh. Ty mne i jednou při půlnoční bohoslužbě odhalily, že pod talárem mám na sobě národní kroj, a lidé v kostele po umístění figurky Ježíška do jeslí, po rozdání dárků v závěru bohoslužeb mě požádali, ať se jim v kroji zatočím a spontánně k tomu spustili koledu Páslí ovce valaši při betlémské salaši. :-)

Přeji nám všem, aby betlémské světlo letos opět zahřálo naši duši a pohladilo vnitřní dítě v každém z nás, abychom v dalším roce, který nám Bůh přidává, chodili světem naplnění světlem a rozdávali je s láskou z neubývajících studánky Boží. Amen.

Kamila Magdalena Lukasová

Živý betlém v Ostravě - Svinově

Již počtvrté představíme na farní zahradě u Husova sboru živý betlém. V pondělí 16. prosince od 17 hodin budou mít všichni příchozí možnost krátkého oddechu a načerpání sil v předvánočním shonu. S pohledem na prostý výjev si připomeňme původní smysl těchto svátků. Poetické pásmo mluveného slova a hudebních vstupů potěší malé i velké. Vánoční písně a koledy hraje kapela Ode zdi ke zdi. V kostele budou umístěny betlémy výtvarnice Dagmar Štěpánové, které dokreslí sváteční náladu. Srdečně zveme. Rada starších

Jak moudrý je člověk?

Vědecky je člověk označen jako Homo sapiens, člověk moudrý. Jak je moudrý? Podle Descarta je to homo cogitans, člověk myslící. Jak je myslící? Podle Bible je to homo divinus, člověk Boží. Jak je obrazem Božím?

„Hospodin Bůh postavil člověka v ráji v zemi Eden, aby jej vzdělával a střežil.“ (Gn 2,15).

Jak vzdělává a střeží?

„Svou porušenou tvář jsem rozpoznal v tvém jasu, a nahý zjevil se v tvém zrcadle můj hřích. A v hanbě, ve studu jsem též zřel za úžasu svou čistou podobu, ó Bible, v stránkách tvých!“

„Nejsou myšlení má jako myšlení vaše ani cesty mé jako cesty vaše. Ale jakož převyšují nebesa zemi, tak převyšují myšlení má myšlení vaše a cesty mé cesty vaše.“ (Iz 55,8-9) Tedy také: „Má vůle není jako vůle vaše.“ Tak tlumočí prorok vzkaz Boží lidem. Není to rozdíl stupňový, nýbrž řádový. Myšlení lidské nepronikne k Bohu, Boží k lidem ano.

Rodem židovský, vlastní biblický theolog Martin Buber upozorňuje, že v Bibli to nevyslovitelné může být řečeno jen řečí lidských dětí a že biblické dějiny stvoření jsou podány způsobem tomu přizpůsobeným: „Toliko toto kóktání mohlo zdolat úkol, aby bylo vysloveno tajemství, jak čas tryská z věčnosti a jak svět pochází od Toho, jenž není světem,

naproti čemuž každý pokus ‚vědecké‘ kosmogonie, má-li pojmově vyjádřit, jak všechno povstalo, musí beznadějně selhávat.“

Nejen minulost; v biblických dějinách je též zašifrována probíhající současnost i budoucnost. Taková je mluva Bible.

Nadčasový příběh vypovídá o zneužití zapovězeného ovoce poznání dobrého a zlého na stromě, umístěném do zahrady Eden blízko řeky Eufrat. Člověk se nechal svést k jeho požití satanem hadí podoby. Byl pak Hospodinem vypovězen z ráje. (Gn 3,1-24) - Ten strom tam nestál zbůhdarma. Nebyl snad určen člověku pozdější, odpovědnější úrovně?

„Proč s plodem poznání zlo v člověku se množí?

Že v radě satana jej vzal, ne v radě Boží.“

Obdoba se vyskytuje ve dvou evangelích: v Matoušově (4,1-11) a Lukášově (4,1-13). U Lukáše je výraznější: „Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království světa. a řekl mu: Tobě dám všechnu tuto moc a jejich slávu, protože mně je odevzdána a dávám, komu chci. Jestliže se přede mnou skloníš, všechno bude tvoje.“ (L 4,5-7) U Matouše je výraznější odpověď Ježíšova: „Klid se, satane!“ (Mt 4,10) V tom smyslu měla znít, ale nezněla slova člověka satanovi hadí podoby. Ani člověk současnosti ovoce poznání neodmítá. Ježíš varuje: „Co člověku prospě-

je, když získá celý svět, ale zmaří svou duši?“ (Mt 16,26) Nabídka satanova je něco, co člověk může, ale nemusí mít. Přijetí nabídky vede k tomu, že ono něco se posléze stane tím, co nelze nemít, co může i měnit užitek ve zkázu: vzdělávání ráje v pustošení, letadlo dopravní v bombardovací. Ernest Hemingway poznamenal: „Všechno je snaží, jsme-li zlí.“ A Franz Werfel navíc: „Všichni vykořenění znají tuhle radost z katastrof, tu sladkou naději na zkázu světa.“

V Bibli je satan zmiňován vícekrát. Je zmínka o duchu v ovzduší, jenž „působí v lidech, kteří se (Bohu) vzpírají“ (Ef 2,2). Podle Friedricha Heera psychiatr Carl Gustav Jung v rozmluvě doznal, že „jestli za své padesátileté lékařské praxe ve styku se skrytými vrstvami osoby člověka vůbec něco získal, pak je to právě vědomí o existenci ďábla.“ Kurt Marti: „Sedí vždycky v nás, skrytý v pozadí našeho vlastního já, pevně zaseknutý do našich myšlenek a citů.“ A George Bernanos: „Neseme ho přimknutého k našim bokům, toho děsného průvodce...“ Fjodor Michajlovič Dostojevskij mnil, že satan je mimolidská inteligence v člověku, kterého svádí k činu. - Jak asi probíhal rozhovor Ježíše se satanem, známý z podání evangelistů Matouše a Lukáše?

„Satan brává na sebe podobu anděla světla“ (2 K 11,14). „Ďábel není nikdy na vaší straně; a i když se vám to tak zdá, je to jen proto, že sleduje své vlastní cíle.“ Tolik Graham Greene. Vlastní cíle – to je zničení člověka a světa. Vezmeme-li v úvahu výměr Dietricha Bonhoeffera „tvůrčí nico-

ta“, Friedricha Wilhelma Schellinga „princip nicotna“ a Karla Bartha „hrozba ničitelna“, a zvážíme lidskou zvůli, promítanou do ničení Země, jeví se dílo satana velice průkazně.

V Bibli jsou pod čarou zapsány dějiny lidstva i jeho budoucnost, zvláště pak osudovost časového přelomu: „Povstane národ proti národu a stát proti státu a na různých místech bude hlad a zemětřesení.“ (Mt 24,21-36; L 21,25-33)

Jiří Grygar vysvětluje: „Některí vykladači vidí v současném světě tolik příznaků v Bibli předpovědných, že soudí, že konec světa je blízko. Poznatky přírodních věd tomu však nenasvědčují ani v nejmenším.“ Avšak zvláště věta „Zatmě se slunce a měsíc přestane svítit, hvězdy budou padat z nebe a hvězdný svět se zachvěje“ ukazuje, že Ježíš neměl na mysli geologické a kosmické jevy.

Romano Guardini osvětluje doslovnost: „Když mluvíme o blízkosti konce, není tím míněn konec ve smyslu časovém, nýbrž kvalitativním: že se naše existence blíží absolutnímu rozhodnutí a jeho důsledkům, nejvyšším možností i krajnímu ohrožení.“

O Babylonu se jedná od počátku do konce Bible, rovněž tak o satanovi či ďáblovi. Takto se jeví Bible jako drama lidstva i světa, vyjádřené „lidskou řečí“; neboť v tlumočení prorokově je slyšeti též „není slovo mé jako slovo vaše.“

Město Babylon s věží, vybudované na řekách Eufratu a Tigridu, je historicky doloženo. Stalo se oporou pro vyjádření naddějinné události: „Řekli: Vystavíme sobě město a věž, jejíž by vrch dosahal k nebi. A tak učinme

sobě jméno.“ Byla to stavba po zapovězeném požití ovoce poznání. Bůh přerušil stavbu zmatením jazyků.

- Není snad lidská řeč prostředkem světového nedorozumění?

Jaká je babylonská skutečnost? Současná nejvyšší budova světa Buržu Kalifa Dubaj o výšce 828 metrů je vzdálena 1200 kilometrů na jihovýchod od historického Babylonu s věží desetkrát nižší. Babylon má nejenom vnější podobu. Franz Werfel: „Nahromadění lidí ve velkých městech vykonalo svůj díl. Ve městech ztrácí člověk svou váhu jako kosmická bytost. To je v duchovním smyslu tajným účelem metropolí.“ Jaký je ten účel? „Toto všechno ti dám, jestliže se přede mnou skloníš.“ Robinson Jeffers (před sto lety): „Kruh je uzavřen a síť je zatahována.“ Utkána je síť, kde pavouk se stal mouchou.

„Babylon jako cosi, co má střežit, aby nikdo cizí nevnikl dovnitř, stal se něčím, co brání, aby nikdo vlastní neunikl ven.“

Biblický spis Zjevení Janovo předvídá: „Rázem bude svrženo veliké město Babylon, a nezůstane po něm ani památka: – Neboť tvoji velkoobchodníci vládli světu a celé lidské plemeno bylo svedeno tvými čarovnými nápoji.“ (18,21.23)

K tomu Vladimír Neuwirth: „Celé dějiny jsou naplněny rachotem pádu Babylona, to je rachotem pádu společností, vystavěných na nebožských základech.“

Miroslav Matouš
Co je člověk: Slovo proti zvůli
Dokončení příště

Z kazatelského plánu

Druhá neděle adventní

Ze Sijónu, místa dokonalé krásy, zaskvěl se Bůh: Shromážděte mi mé věrné, ty, kdo při oběti přijali mou smlouvu! (Žalm 50,2.5)

První čtení z Písma: Izajáš 11,1-10

Tužby adventní:

2. Aby v naší mysli světlo pravého poznání se rozžehlo, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom pokušení přemáhali a srdce čisté uchovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, tys poslal své posly proroky kázat pokání a připravovat cestu spáse. Dej, ať dbáme na jejich výstrahy. Zapomeň na naše hříchy, ať smíme radostně přivítat příchod našeho Vykupitele! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 15,4-9

Evangelium: Matouš 3,1-12

Verše k obětování: Žalm 85,7-8

Verš k požehnání (varianta I): Bárúk 4,36

Verše k požehnání (varianta II): Matouš 3,2.11b

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, děkujeme ti za duchovně výživný pokrm a nápoj. Dej, ať se přijímáním svátostného chleba a kalicha učíme odvracet od věcí pozemských a toužit po věcech nebeských! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 206 nebo 314, 33

Nad Písmem

At' vyraší nové...

Evangelium o Janu Křtiteli a jeho hněvu se nám moc nehodí do adventní doby, neboť jak se přibližujeme k vánočnímu času, tak se raději dojmáme a radujeme a nejsme moc ochotni si připouštět ještě nějaké trápení, potažmo hněv, který se od Jana Křtitele, proroka, snaší na obyvatele, kteří k němu přicházejí. Jistě ta slova, která jsou zapsána, nelze brát nějak osobně, ale také je nelze vytěsňovat a říci si – nás se to netýká, to bylo určeno pro zákoníky a farizeje, a vůbec, dnes je jiná doba. Jiná doba sice je, ale lidé, jak víme, zůstávají v jádru stejní. Naproti tomu nás tak nějak vánočně ukonejší první čtení z proroka Izajáše, kde je nejenom popisováno, jaký bude Mesiáš, až přijde, a jak ukončí všechny hádky a nepravosti, nastolí spravedlnost a na zemi zavládne skoro ráj, a to, co je tam popisováno – to, co se má poté stát, je něco, co vlastně bylo na počátku stvoření v ráji, tedy před prvotním hříchem.

A svatý Pavel nás jako na mnoha místech nabádá, komu máme věřit, komu jsme uvěřili, že jediné, čím lze vše poměřovat, je naše víra v Ježíše Krista, neboť on je ten, kterému budou patřit národy.

Jak lze o těchto textech přemýšlet a co si z nich vybrat, abychom neu-

padli do falešného sentimentu, nebo abychom naopak nezavrhlí příkrá slova a jednání proroka Jana Křtitele, předchůdce Krista?

Vždy, když přichází něco nového, musí něco starého ustoupit, potažmo zemřít, odejít. Tak je tomu i v tomto případě. Jan Křtitel, a on to ví, je takový velký čistič, který připravuje cestu, sám to o sobě říká, že bez jeho působení by nemohl Mesiáš přijít, a když se něco čistí, je to často bolestné.

Protože to, co není potřeba, musí pryč, nekompromisně, už není čas se s tím zabývat, není čas na diskusi, Jan je velký čistič, a tak si může dovolit tvrdá slova a také může zahrnout vše, co nebude na příchod Mesiáše připraveno. Protože pokud někdo není připraven na něco nového, stejně by to nepochopil a zůstává ve svých starých pořádcích.

A tak i my a také církev je vyzývána, abychom se každý adventní čas a každý nový církevní rok na počátku poněkud zamysleli, jestli už nejdeme po starých umetených

a vyšlapaných cestách, které nikam nevedou, jestli mechanicky neopakujeme slova, která už nemají v tomto čase a době svůj význam, a jestli jsme neustrnuli v něčem, co už dávno patří minulosti.

Jestli jsme schopni udělat si v adventu takovou inventuru víry za sebe a církev také za sebe, tak na tom ještě nebudeme tak špatně. A můžeme se toho chopit s horlivostí Jana Křtitele, který si nebral moc ohledů a pojmenovával věci pravými jmény.

A budeme-li upřímní a najdeme ony uschlé větve, neplodné pravdy a polopravdy, nebude nám to ke škodě, ale naopak k užtku. Je možno pak spálit staré, aby mohlo vyrašit nové.

Není to, pravda, záležitost okamžiku, možná to bude trvat více adventů, ale stojí to za to, abychom našli nové cesty, vyrovnali je a šli po nich dále, byť nevíme kam, ale máme Průvodce a Spasitele, na jehož sliby a ochranu se lze plně spolehnout. **Eva Cudlinová**

Prosíme tě, nebeský Otče, za naše cesty adventem, abychom dokázali odhodit staré, přijmout bolesti ztrát, ale zároveň přijali naději v tebe, který k nám přicházíš, učíš nás a provázíš nás adventním časem až k radosti narození v Betlémě. Kež naše spolehnutí a cesty vedou vždy k Bohu.

Osvobození Kyjeva ...

Dokončení ze str. 1
se zasloužili o osvobození tohoto města. Díky hrdinství, ale také díky pomoci českých krajanů, kteří tu žili již od I. světové války, se československým vojákům podařilo osvobodit závod Bolševik, klášterní komplex Kyjevskopečerské lávry, nádraží Kyjev a armádní učiliště ve středu města. Původně dle taktického plánu měly střed Kyjeva obsadit tanky generálporučíka A. Kravčenko, ale Čechoslováci sem dorazili díky výbornému výcviku a dobré úrovni boje jako první již 6. listopadu 1943 v 7 hodin ráno. Největší hrdinství brigády prokázali samopalníci tankového praporu pod velením podporučíka Antonína Sochora a tankisté poručíka Josefa Buršíka a podporučíka Richarda Tesaříka. Po bitvě byli českoslovenští vojáci za statečnost vyznamenáni 139 sovětskými řády a medailemi. V prosinci 1943 do Moskvy přiletěl prezident Edvard Beneš a za chrabrost vyznamenal 295 vojáků Československým válečným křížem 1939, včetně 41 vojáků, kteří padli, a proto byli vyznamenáni in memoriam. Nejvyšší sověť SSSR 21. prosince 1943 jmenoval poručíka Josefa Buršíka a podporučíky Antonína Sochora a Rudolfa Tesaříka hrdiny Sovětského svazu a udělil jim vyznamenání Zlaté hvězdy a současně jim udělil i Řád Lenina.

PAMÁTNÍK MATKA VLAST V KYJEVĚ
Na počest hrdinů padlých v SSSR ve II. světové válce byl v Kyjevě na pahorku nad řekou Dněpr vybudován areál, kde se nachází vystavená tehdejší vojenská technika, včetně tanků a kanonů, je zde i monumentální 62 m vysoká socha Matka Vlast (s podstavcem 102 m). Z vrcholu sochy, kam vedou dva výtahy, je pěkný výhled na město. V podstavci památníku je sál, kde na mramorových deskách jsou vytesána jména všech hrdinů SSSR, včetně československých vojáků. Řád hrdiny Sovětského svazu za hrdinství bylo

možné získat i opakovaně. Nositel tohoto vyznamenání měl přednost i před generálem, získal nárok na mimořádný důchod, v divadlech a v kinech byla pro ně určená zvláštní sedadla. Pokud někdo byl dvojnásobný nositel tohoto řádu (celkem 154 vojáků), byla mu v rodišti postavena bronzová bysta. Třikrát řád získali S. M. Buďonnyj, A. I. Pokryškin a I. N. Kožedub, čtyřikrát pouze maršál G. K. Žukov a L. I. Brežněv, ale ten si řád uděloval sám. Mimo SSSR v letech 1941 - 1945 získalo řád hrdiny SSSR šest Čechoslováků, a to čtyři s českou národností: nadporučík Otakar Jaroš in memoriam 17. 4. 1943, poručík Josef Buršík a podporučíci Antonín Sochor a Rudolf Tesařík (všem třem byl řád udělen 21. 12. 1943). Řád byl dále udělen kapitánovi Jánu Nálepkoovi in memoriam 2. 5. 1945 (národnost slovenská) a kapitánovi Štěpanu Vajdovi in memoriam 10. 8. 1945 (národnost rusínská). Z ostatních zemí získali řád čtyři Francouzové a tři Poláci. Nejvyšší sovětské vyznamenání „Hrdina Sovětského svazu po II. světové válce v Československé republice“ obdržel ještě armádní generál v.v. Ludvík Svoboda (24. 11. 1965), Vladimír Remek (16. 3. 1978) a Gustáv Husák (9. 1. 1983).

POVÁLEČNÝ OSUD NAŠICH HRDINŮ OD KYJEVA

Josef Buršík - generálmajor (1911 - 2002)
Narodil se v Postřekově na Chodsku a byl důstojníkem československé armády. V roce 1939 uprchl do Polska a následně do SSSR, kde byl internován v lágrech sovětské tajné policie. V Buzuluku vstoupil do československé jednotky a velel četě pod velením nadporučíka Otakara Jaroše. Zúčastnil se bojů u Sokolova a Kyjeva a na dalších bojištích na Ukrajině, Polsku a Československu. Po válce se léčil se zraněním a tuberkulózou. Pro svůj protikomunistický postoj v armádě byl v roce 1949

obviněn z velezrady a odsouzen na 10 let, ke ztrátě poloviny majetku a odebrání všech vyznamenání kromě Zlaté hvězdy hrdiny SSSR, to nejvyšší sověť nepovolil. Za to, že měl tu drzost se u soudu odvolat, zvýšil se mu trest na 14 let. Po zhoršení tuberkulózy byl z věznice Mírov převezzen do nemocnice u Olomouce, odkud uprchl. S manželkou emigroval do Bavorska, kde pracoval v Americkém fondu pomoci československým uprchlíkům. V roce 1955 se odstěhoval do Anglie, kde sepsal svoje paměti. V roce 1968, na protest proti invazi do Československa, na sovětském velvyslanectví v Londýně vrátil všechna svá sovětská vyznamenání. Přes svou chorobu se dožil pádu komunismu a rehabilitace. V roce 1990 byl povýšen na generálmajora a v roce 2005 mu byl posmrtně udělen Řád Bílého lva. Zemřel 30. června 2002 a je pohřben v Anglii ve městě Northampton.

Antonín Sochor - generálmajor in memoriam (1914 - 1950)

Narodil se v městečku Lohberg v Severním Porýní-Vestfálsku v Německu, kde Antonínův otec pracoval jako horník. Absolvoval poddůstojnickou školu v Trenčíně. Po vzniku protektorátu uprchl do Polska a následně do SSSR, kde byl jako ostatní českoslovenští vojáci internován v lágrech sovětské tajné policie. V Buzuluku vstoupil do československé jednotky a velel průzkumné četě. Zúčastnil se bojů u Sokolova, Kyjeva a na dalších bojištích na Ukrajině, Polsku a Československu. V boji o kótu 534 byl těžce raněn. Po skončení války zůstal v armádě a vystudoval Vysokou školu válečnou v Moskvě. V hodnosti majora (od srpna do prosince 1948) byl velitelem brigády židovských dobrovolníků ve výcviku pro Obranné síly Izraele. Když se Sochor vrátil z Izraele, byl jeho letoun napaden palbou nezjištěného stíhače a musel nouzově přistát na Maltě. Po návratu do vlasti na jeho služební automobil někdo dvakrát střelil, a proto se začal obávat o svůj život a nikam

Na fotografii zleva (nejmenší) podporučík A. Sochor, poručík J. Buršík a podporučík R. Tesařík před tankem s nápisem Lidice v Kyjevě

nešel bez nabitého samopalů. V září 1949 byl A. Sochor jmenován profesorem pěchotního učiliště v Milovicích a zároveň byl povýšen na podplukovníka. V noci z 15. na 16. srpna 1950 ve výcvikovém prostoru Mimoň najelo na jeho služební auto Š 1101 lehké nákladní auto výsadkářů a A. Sochor utrpěl těžké zranění hlavy, kterému v nemocnici v Jablonném v Podještědí podlehl. Nehoda se nikdy řádně nevyšetřila, ale patrně se jednalo o atentát, protože se A. Sochor stal nepohodlným všemocnému a fanatickému komunistovi (náměstkovi ministra obrany), diviznímu generálovi Reicinovi a lidem z jeho okolí. Podplukovník A. Sochor byl v roce 1955 posmrtně povýšen na generálmajora. Místo jeho posledního odpočinku je v rodinném hrobě na hřbitově v Dobříši.

Richard Tesařík - generálmajor (1915 - 1967)

Narodil se v Praze, byl vychován ve vlasteneckém duchu a vyučil se prodavačem. V roce 1937 nastoupil základní vojenskou službu. První bojový křest prodělal v roce 1939 na Podkarpatské Rusi v boji proti Maďarům. Po vzniku protektorátu uprchl do Polska, kde bojoval v kulometné četě. Po porážce Polska odešel do SSSR, kde byl jako ostatní českoslovenští vojáci internován v lágrech sovětské tajné policie. V Buzuluku vstoupil do československé jednot-

ky a velel průzkumné četě. Zúčastnil se bojů u Sokolova a Kyjeva a na dalších bojištích na Ukrajině, Polsku a Československu. V boji o kótu 694 byl těžce zraněn a přišel o jedno oko a vyléčený v hodnosti kapitána dojel s tankovou brigádou až do Prahy. Po válce absolvoval tankovou akademii v Moskvě a v roce 1946 vstoupil do KSČ. Když se vrátil do vlasti, zjistil, že mezi vojáky již nebyly takové kamarádské vztahy jako bývaly. Po návratu ze Sovětského svazu se stal profesorem na katedře tankového vojska v Praze. V prosinci 1953 byl plukovník R. Tesařík na příkaz ministra obrany Čepičky (zetě K. Gottwalda) před svým bytem spoután a se zavázanými očima byl převezzen do věznice v Ruzyni. Byla mu zabavena všechna vyznamenání včetně přidělovacích dekretů. Sovětská vláda odmítla R. Tesaříkovi odejmout titul hrdiny SSSR. V důsledku návštěvy N. S. Chruščova, který se zajímal o osud některých vojáků z východní fronty, byl po 9 měsících věznění plukovník R. Tesařík propuštěn a hned byl jmenován velitelem 13. tankové divize. V roce 1956 byl povýšen na generálmajora. V červnu 1960 byl vyloučen z KSČ a propuštěn z armády. Odešel do civilu a začal studovat práva, která ze zdravotních důvodů přerušil. Zemřel v březnu 1967 a je pohřben v rodinné hrobce na hřbitově v Příbrami.

Zpracoval J. Boček

Poděkování

Sestry a bratři, rád bych Vám všem jménem své rodiny poděkoval za slova, která nám byla a jsou útechou v těchto dnech.

Velmi děkuji také všem, kteří doprovodili mého tátu při bohoslužbách v píseckém kostele Nejsvětější Trojice. Děkuji kolegiu duchovních naší církve, nejen z plzeňské diecéze, ale i ekumenickým hostům a laikům z náboženských obcí. Ze srdce děkuji emeritnímu biskupovi Michaelu Mocoovi za vedení liturgie Dr. Karla Farského. Neshromáždili jsme se jako pohané u rakve, ale kolem Evangelia a večere Páně - znamení života, lásky a radosti. Byť kolem ostatků člověka, který církvi sloužil, přesto jsme byli pohromadě a přijímali živého a věčného Krista. Za to jsem opravdu vděčný. Bratru patriarchovi děkuji také za pože-

Fotografie z obřadu rozloučení. Bývalý plzeňský biskup Michael Moc.

hnání, kterého se nám všem dostalo. Každý z nás je před Bohem bedným hříšníkem. Nežijeme svůj život dokonale, jako Jákob kulháme zranění v kyčli k druhým lidem, abychom v nich poznali nejen své sestry a bratry, ale především Krista. „Vždyť smíme vidět lidskou tvář, jako bychom viděli tvář Boží.“ (dle Gn 33,10).

Můj táta na smrtelné posteli už téměř nic neviděl, bojoval s bolestí i pochybnostmi, ale když jsme se shromáždili u něj v poslední den, rodina a přátelé, všechny nás objal a řekl: „Mám vás moc rád.“ Na tato slova nechci nikdy zapomenout. Můj táta dokulhal do Božího království a čeká tam na nás. Jednoho dne se vydáme stejným směrem jako miliony duší, které doufají a neztrácejí naději. Za to buď díky i naší nedokonalé maličké církvi, která je útechou nejslabším a nejmenším už téměř sto roků.

Filip Štojdl, 22. listopadu 2019

....
Michael Štojdl se narodil 10. 2. 1946 v Praze. Studoval na Husově bohoslovecké fakultě. Po jeho boku pětáctýřicet let oddaně stála jeho žena Miluše Štojdllová. Jako duchovní působil v Podbořanech (1974-1976), v Kadani (1979-1983), v Mirovicích, Písku (1983-2008) a poté ve Strakoncích (Katovicích). Byl také zastupitelem a místostarostou města Písku a členem zastupitelstva Jihočeského kraje. Byl vikářem plzeňské diecéze Církve československé husitské. Malování se věnoval od dětství. Věnoval se zejména grafice a olejomalbě, mezi jeho oblíbené techniky patřil i kvaš, akvarel, perokresba a kolorovaná kresba. Vystavoval v Podbořanech, v Plzni, v Praze, v Milevsku, Trhových Svinech a po roce 1989 často v Písku. Publikoval např. v Listech Písecké kultury. Ilustroval např. Světliny - meditace jako jarní tání duše (2005) a Světliny 2 - Putování k polednám. V roce 2014 vydal spolu s Olgou Nytrovou knihu Na zápraží duše. Jeho poslední vydanou sbírkou veršů byla Kouzla andělíčků. Zemřel 11. listopadu 2019 v Písku v kruhu rodiny, zaopatřen svátostmi a ve víře v život věčný.

Zprávy

Práce s agresí v Nizkoprahovém klubu Husita

Od září 2019 se rozjela pravidelná aktivita – box zaměřený na práci s agresí. Kurz je volně přístupný všem dětem a mladistvým, kteří spadají do cílové kategorie. V rámci této aktivity se samovolně vytvořila polouzavřená skupina, která každý týden pravidelně dochází na lekci. Trenérem je Marek Nistor, který vede děti ke zdravému životnímu stylu, učí zvládání agrese v krizových situacích i základy sebeobrany. Děti nacvičují, jak pracovat s vlastními emocemi, a společně hledají jiná řešení vypjatých situací než je použití násilí, které je pro ně častou neadekvátní reakcí. Jsme rádi, že děti tuto nabídku využívají, i vzhledem k tomu, že se mnohdy potýkáme s danou problematikou v terénu či na školách, kam místní děti dochází.

Anna Zavřelová – NK Husita

Vánoční divadlo v Praze 4 Krči
Srdečně zveme na vánoční divadlo Živý betlém: druhá neděle adventní 8. 12. od 16 hodin v ekumenické kapli Thomayerovy nemocnice v Praze 4 Krči /velký vytápěný prostor se sociálním zázemím, bezbariérový přístup/. Hrají a zpívají děti ze škol z hodin náboženství a členové sboru naší církve v Praze 4 Krči a Braníku. Vánoční písně můžete zpívat s námi. Divadlo se koná v rámci setkání ke stému výročí ČČSH..

Jindřiška Buttová
a Dana Kalivodová

Koncert skupiny Matiné
Přijďte do našeho sboru v Praze 4 - Michli poslechnout si koncert skupiny Matiné – písně sváteční, adventní a vánoční! V sobotu 14. 12. od 18 h, sbor A. Schweitzera, U Míchelského mlýna 124/27, Praha 4.
V Programu: Vladka Drdová – zpěv, Jaroslav Drda – kytara, housle, zpěv, Petra Drdová – klávesy, flétna, zpěv, Filip Drda – viola, zpěv.
Vstupné dobrovolné. **red**

Koncert v Betlémské kapli
Dne 14. prosince se v Praze v prostorách Betlémské kaple uskuteční každoroční adventní koncert smíšeného pěveckého sboru Gaudium Pragense. Koncert začíná v 19.30 h, vstupné je dobrovolné. **red**

Charitativní adventní trhy
Od neděle 1. do úterý 3. prosince 2019 se již počtvrté uskuteční „Charitativní adventní trh“ v Praze, tentokrát v Senátu Parlamentu ČR. Počet návštěvníků a vystavovatelů narůstá každým rokem. V loňském roce počet návštěvníků dosáhl téměř na 7000 a vystavovatelů se představilo 56. Díky všem návštěvníkům a sponzorům se podařilo podpořit sociální projekty „Chance for children“, a Maltézskou pomoc pro lidi bez domova. Více informací na stránkách: www.actforothers.cz **red**

Adventní
KONCERT

14. 12. 2019 17⁰⁰
KOSTEL SV. VÁCLAVA NA ZDERAZE
RESSLOVA 6, PRAHA 2

vokální soubor
Ensemble Hilaris

Umělecky vedoucí Kryštof Spirit

Na programu:
Adam Václav Michna z Otárodovic,
Jan Trojan, Tomášek, Orlendus Lessus,
William Byrd, Ola Gjeilo, Tond Kvemo, Eric Whitacre

vstup s přispěním vyhrazeno, vstupenky lze koupit na www.charity.cz
dobrovolné vstupné bude věnováno kostelu sv. Václava na Zderaze

Církev československá husitská Klub posluchačů hudby
JCH ART AGENCY PRAGUE s.r.o. www.jchart.cz

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Jan Křtitel

Vypisujte písmena z horní tabulky v pořadí daném čísly ve spodní tabulce.

A	K	Á	T	T	O	P	J	E
U	V	T	P	E	C	S	P	Z
S	I	U	R	R	E	Ě	N	Y
E	V	E	N	Y	T	V	M	Ř

6	35	16	32	8	22	15	26	11
30	19	27	1	28	10	31	4	34
12	3	14	21	5	25	18	24	20
9	23	33	17	36	13	7	29	2

(Řešení z minulého čísla: Příchod.)

Jana Krajčířiková

Změna programu vyhrazena.

Třicet let od sametové revoluce

Třicet let od sametové revoluce a další historické události spojené s datem 17. listopadu jsme si připomněli při „Slavnosti světla - hledání pravdy, svobody a lásky“ ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové. Na nádvoří při písni Karla Kryla jsme vyslechli krátké duchovní zamyšlení bratra biskupa Pavla, rozsvítily srdce pro Václava na věži, na výzvu nadace Post Bellum jsme v 17,11 hodin zazvonili s ostatními zvony hradeckých věží také na náš sborový zvon. Zapálené svíce pak každý účastník mohl vnést do sboru, kde byly kladeny k dalším novým 25 srdcím zvonů zvonohry.

Jana Pechancová

Z ekumeny

KŘESŤANSTVÍ NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ „BY MOHLO ZMIZET“

Podle nové zprávy sestavené organizací Aid to the Church in Need (ACN) lze zkomírání křesťanství v částech Blízkého východu zastavit, pokud bude mezinárodní společenství jednat okamžitě.

Zpráva vydaná roku 2019 pod názvem Pronásledování a zapomenutí? varuje, že křesťanství mizí z měst na Blízkém východě v důsledku genocidy, což vede k masivnímu poklesu počtu věřících.

Zatímco před rokem 2003 bylo v Iráku 1,5 milionu křesťanů, do poloviny roku 2019 se čísla propadla hluboko pod 150.000, možná na méně než 120.000, což je pokles až o 90% za jedinou generaci.

V Sýrii poklesly od počátku konfliktu v roce 2011 počty křesťanů o dvě třetiny. Zpráva ACN uvádí, že ačkoliv mezinárodní společenství věnovalo persekuci křesťanů v regionu nebyvalou pozornost, nebylo schopno poskytnout potřebnou pomoc, která by v období, jemuž se zpráva věnuje (2017–2019), zajistila jejich přežití.

Zpráva Pronásledování a zapomenutí? zjistila, že „západní vlády a OSN nebyly schopny poskytnout křesťanům v zemích, jako jsou Irák a Sýrie, potřebnou krizovou pomoc během probíhající genocidy.“ Varuje, že by církve mohla z regionu zmizet, pokud radikální islamisté znovu zaútočí na zranitelné komunity.

Zpráva také shledala, že nejvíce se pronásledování křesťanů zhoršilo v jižní a východní Asii. Například v Indii bylo v roce 2017 hlášeno 477 protikřesťanských incidentů a na Srí Lance zemřelo během bombových útoků na Velikonoční neděli 300 lidí.

Podle ředitele australské pobočky ACN Bernarda Toutounjiho je zpráva alarmující připomínkou rozsahu náboženského pronásledování ve světě.

„Křesťané jsou bohužel nadále oblíbeným terčem násilných militantních extremistů. V našem vlastním regionu jsme si obzvláště vědomi toho, jakému pronásledování čelí v zemích, jako je Srí Lanka, Indie a Filipíny, jak dokládají zvyšující se počty útoků na kostely,“ prohlásil Toutounji.

Zveřejnění zprávy předznamenalo akci Červená středa, která se konala 27. listopadu a jejímž cílem je přitáhnout pozornost k tíživému údělu těch, kteří jsou pronásledováni a utlačováni pro svou víru. Katedrály, kostely a veřejné budovy po celém světě se rozsvítily rudě jako výraz solidarity s pronásledovanými křesťany. V Austrálii se 27. listopadu rudě rozsvítilo sedm katedrál v pěti státech, přičemž v osmi katedrálách se konala akce Červená středa. **Zdroj: cathnews.com**

Denní čtení 2020 a Hesla Jednoty bratrské

Milí čtenáři, připomínáme, že si můžete objednat publikaci Denní čtení 2020 a Hesla Jednoty bratrské a to buď písemně na adrese: prodejna Blahoslav, Praha 6, Wuchterlova 5, 160 00, e-mailem: prodejna.blahoslav@csh.cz, telefonicky: 220 398 117 či přes SMS 724 142 467.

